

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

29.5.2026

Eläkeuudistuksen mukainen lyhyen aikavälin ennuste 29.5.2026

Eläketurvakeskus (ETK) on päivittänyt deterministisen perusskenaarion mukaisen lyhyen aikavälin TyEL-ennustelaskelman. Laskelma sisältää vuonna 2025 sovitut eläkeuudistuksen muutokset oletuksella, että eläkeuudistusta koskeva hallituksen esitys ([HE 40/2026](#)) hyväksytään eduskunnassa.

Tässä muistiossa päivitettyä laskelmaa verrataan 31.3.2026 julkaistuun ennusteeseen, joka laadittiin julkaisuhetkellä voimassa olleen lainsäädännön mukaisesti. Vertailussa on huomioitava, että ennusteet eroavat toisistaan sekä lähtötietojen että lainsäädännön muutosten osalta.

Päivitetty laskelma perustuu ETK:n 15.5.2026 julkaisemaan suhdanne-ennusteeseen. Ennusteen lähtövuosi on vaihdettu, ja laskelmassa on otettu huomioon alkuvuoden 2026 toteumatiedot. Toukokuun osakekurssikehitys on huomioitu 20.5.2026 saakka. Ennustejakso ulottuu vuoteen 2035.

ETK on laatinut myös pessimistisen skenaarion mukaisen ennusteen, joka esitetään erikseen.

Eläkeuudistuksen muutokset

ETK julkaisi [laskelmaraportin eläkeuudistuksen vaikutuksista](#) joulukuussa 2025. Raportissa uudistuksen vaikutuksia arvioitiin monipuolisesti useilla eri laskentamalleilla. Raportissa myös esitettiin LT-laskentamallilla eläkelaitostasolla tehtyjä stokastisia laskelmia.

Nyt päivitetty deterministinen laskelma on tehty LT-mallilla järjestelmätasolla. Eläkeuudistuksen sisältö ja muutosten voimaantulo on kuvattu yksityiskohtaisesti vaikutusarvioraportin liitteessä 5, ja ne ovat samat tässä laskelmassa. Muutosten mallinnus vastaa pitkälti raportissa käytettyä mallinnusta, mutta sijoitusallokaation määräytymissäntöä on jonkin verran tarkennettu.

Osakepaino kasvaa vähitellen uudelle tasolle

Laskelmassa sijoitusallokaatio riippuu valitusta vakavaraisuusaseman (eli ns. z-luvun) tavoitetasosta. Kuluvan vuoden alussa osakepaino oli keskimäärin noin 56 prosenttia, ja sitä vastaava z-luku oli arvion mukaan noin 1,56. Tämä arvo otetaan laskelman lähtökohdaksi. Vakavaraisuusrajan laskenta muuttuu 1.7.2026 alkaen. Muutoksen seurauksena vakavaraisuusraja alenee, jolloin z-luku kasvaa laskelmassa muutoshetkellä hetkellisesti noin 0,4 verran. Eläkeuudistuksen muutosten seurauksena osakepainon oletetaan kasvavan, jolloin vakavaraisuusasema laskee vähitellen. Tässä laskelmassa uudeksi z-lukutavoitteeksi oletetaan muutoksen jälkeen 1,7.

Osakepaino kasvaa laskelmassa vähitellen nykyisestä 56 prosentista uudelle noin 74 prosentin tasolle. Laskelmassa osakepainon äkillisiä muutoksia

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

29.5.2026

rajoitetaan siten, että osakepaino voi muuttua enintään yhden prosenttiyksikön kuukaudessa. Tällä oletuksella osakepainon muutos toteutuu puolen-toista vuoden aikana eli vuoden 2028 alkuun mennessä.

OLV:n muutokset muuttavat vanhuuseläkerahastojen lisärahoituksen dynamiikan

Laskelmassa osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun (OLV) tuottovaateeseen ja viiveettömyyteen liittyvät muutokset astuvat voimaan 1.1.2027. Vuoden 2026 lopussa OLV lasketaan viimeisen kerran nykyisin voimassa olevalla kaavastolla. Vuoden 2026 OLV siirretään kokonaisuudessaan iv4-korotuksina vanhuuseläkerahastoon vuoden 2027 lopussa. Alkuvuoden hyvän osaketuoton huomioon ottaen iv4-korotus olisi yhteensä noin 4,7 mrd. euroa.

Tuottovaateen muutoksen seurauksena OLV jää jatkossa odotusarvoisesti negatiiviseksi, jolloin myös iv4-korotuksista tulee negatiivisia. Tässä deterministisessä perustuottoskenaarion mukaisessa laskelmassa iv4-korotukset jäävät vuosittain 400–700 miljoonaa euroa negatiivisiksi.

Vuodesta 2027 alkaen OLV:n k-tasauskerrointa ei lasketa, vaan OLV:n tasaminen eläkelaitosten kesken tapahtuu jatkossa vain tasausvastuun kautta.

OLV-astetta nostetaan vaiheittain 20 prosentista 25 prosenttiin 1.1.2027 ja 25 prosentista 30 prosenttiin 1.7.2027. OLV-asteen muutos keskellä vuotta tekee OLV:n laskennasta haastavaa, eikä lopullista laskentatapaa ole vielä päätetty. LT-mallissa käytetään yksinkertaista laskentatapaa eli OLV-asteen alkuvuoden ja loppuvuoden arvojen geometrista keskiarvoa.

Täydennyskertoimen kaava muuttuu vaiheittain

Täydennyskertoimen kaava muuttuu vastaten mm. OLV-asteen vaiheittaista muutosta. Lopullisen kaavan jyrkempi kulmakerroin kasvattaa täydennyskertoimen 2,5-kertaiseksi suhteessa nykyisin mukaiseen ennusteeseen. Tämä kasvattaa vastaavasti keskimääräisen vakavaraisuuden perusteella tehtävien iv1-korotusten määrää. Vanhuuseläkerahastojen lisätäydennyksissä tasapaino siirtyy siis iv4-korotuksista iv1-korotuksiin.

Tässä ennusteessa iv-korotusten yhteismäärän arvioidaan kasvavan reiluun 8 mrd. euroon vuonna 2027. Tämän jälkeen niiden arvioidaan olevan vuosittain 4–5 mrd. euroa. Verrattuna maaliskuun lopussa julkaistuun nykyisin mukaiseen ennusteeseen iv-korotusten määrä on suurempi. Ero johtuu paitsi eläkeuudistuksen muutoksista myös kuluvan vuoden paremmasta tuotto-odotuksesta ja korkeammasta vakavaraisuudesta.

Täydennyskertoimen kaavan muutoksen tavoitteena on säilyttää vakavaraisuusasteet samalla tasolla kuin ilman eläkeuudistusta. Päivitetyssä ennusteessa lähtöhetken keskimääräinen vakavaraisuusaste on noin 132

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

29.5.2026

prosenttia, ja se pysyy tällä tasolla koko ennustejakson. Näin käy myös laskelmassa, jossa eläkeuudistusta ei ole huomioitu.

Vanhuuseläkerahastoinnin lisääminen pienentää tasausvastuuta

Vanhuuseläkerahastointia lisätään vuoden 2027 alusta alkaen korottamalla rahastoidun eläkkeen karttumaprosenttia 0,4:sta 0,5:een. Seurauksena vanhuuseläkemaksu nousee noin yhden prosenttiyksikön verran. Kun TyEL-maksumeno on kiinnitetty, tämä tarkoittaa käytännössä siirtoa tasausvastuusta vanhuuseläkerahastoihin. Vuonna 2027 lisäys vanhuuseläkerahastoihin on arvion mukaan noin 750 milj. euroa. Määrä kasvaa palkkasumman kasvun mukaan ja ylittää tässä ennusteessa yhden miljardin euron vuonna 2034. Tasausvastuu taas pienenee vastaavasti. Muutoksen seurauksena maksun korotuspaine voi lyhyellä aikavälillä kasvaa huonossa sijoitustuottoskenaariossa.

Suuremmat indeksikorotukset nostavat eläkemenoa

Eläkemenoennuste on päivitetty käyttäen rekisteristä poimittuja toteutumatietoja vuoden 2026 maaliskuun loppuun saakka. Päivitys pienensi kuluvan vuoden TyEL-MEL-eläkemenon arviota noin 120 miljoonalla eurolla. ETK:n uuden suhdanne-ennusteen mukaiset aiempaa suuremmat indeksikorotukset nostivat eläkemenon ennustetta vuodesta 2027 alkaen. Ennustetta nostivat myös muun muassa päivitettyt palkkasummajakaumat.

Vuosien 2027–2035 eläkemenon arvioidaan olevan vuodesta riippuen noin 300–620 miljoonaa euroa suurempi kuin maaliskuun ennusteessa. Tästä muutoksesta vanhuuseläkemenon osuus on noin 160–390 miljoonaa euroa ja osittaisen vanhuuseläkkeen menon osuus noin 140–260 miljoonaa euroa. Työkyvyttömyyseläkemenoa arvioidaan tässä ennusteessa vuodesta 2030 alkaen noin 10–130 miljoonaa euroa pienemmäksi kuin maaliskuussa.

Suuremmat indeksikorotukset nostavat suoraan tasattavaa eläkemenoa. Toisaalta suuremmat vanhuuseläkerahastojen iv-korotukset kompensoivat ainakin osan tästä kasvusta. Vuonna 2025 tasattava eläkemeno suhteessa palkkasummaan oli 21,4 prosenttia. Osuus laskee tasaisesti tulevina vuosina ja jää ennustejakson lopussa noin 19 prosentin tasolle. Verrattuna maaliskuun ennusteeseen tasattava eläkemeno on lähivuosina suurempi, mutta ennustejakson lopussa se jää noin 300 miljoonaa euroa pienemmäksi suurten iv-korotusten seurauksena.

Korkea työttömyys jarruttaa palkkasumman kehitystä

Heikko työmarkkinatilanne jatkuu Suomessa alkuvuoden myönteisistä tuotannon piristymisen merkeistä huolimatta. ETK:n suhdanne-ennusteen mukaan työttömyysaste pysyy noin 10 prosentin tuntumassa kuluvana vuonna, minkä jälkeen se lähtee vähitellen laskea. Yksityisen sektorin palkkasummalle ennustetaan lähivuosina aiempaa maltillisempaa kasvua. Kuluvana vuonna kasvu olisi 3,8 prosenttia eli puoli prosenttiyksikköä aiemmin odotettua vähemmän.

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

29.5.2026

Palkkasumma jää enimmillään noin 1,3 miljardia euroa pienemmäksi vuonna 2030.

TyEL-maksutaso on kiinnitetty 24,4 prosenttiin koko ennustejakson ajaksi. Maksun osista vanhuuseläkemaksua, työkyvyttömyysmaksua ja keskimääräistä hoitokustannusosaa on tarkennettu tässä ennusteessa. Vakavaraisuuden perusteella määräytyvä asiakashyvitys kasvaa hetkellisesti 0,6 prosenttiin vuonna 2027, kun se pysyy muuten 0,5 prosentin tasolla. Asiakashyvitysten enimmäismäärää alennetaan vuodesta 2029 alkaen, kuten eläkeuudistuksessa on sovittu, mutta tässä ennusteessa korkeampi vakavaraisuustaso nostaa sitä.

Maksutulo pienenee 200–300 miljoonaa euroa vuodessa verrattuna edelliseen ennusteeseen. Tasausmaksutulo puolestaan pienenee 0,8–1,2 miljardia euroa vuodessa, mikä johtuu palkkasumman heikennyksestä ja erityisesti edellä kuvatusta vanhuuseläkerahastoinnin lisäämisestä.

Työllisyysrahaston maksaman TR-osuuden alentuminen lähivuosina johtuu pääosin vuosien 2025 ja 2026 lähtötason tarkistamisesta alaspäin. Vaikka työttömyys on kasvanut, ansiopäivärahan etuuspäivien määrä on vähentynyt, minkä vuoksi aiemmat ennusteet ja ennakkomaksut osoittautuivat liian korkeiksi. Kuluvan vuoden osalta oletuksena on, ettei työttömien määrän kasvu lisää TR-osuutta samassa suhteessa.

Hyvä tuotto alkuvuonna

Alkuvuoden kehitys oli varsin hyvä. Vuoden alusta huhtikuun loppuun mennessä laskettu kumulatiivinen osaketuottokerroin oli 5,72 prosenttia. Kehitys jatkui vahvana myös toukokuussa, ja 20.5.2026 laskettu osaketuoton ennakkoiva indeksi oli noin 2,5 prosenttia. Kun vuoden loppu arvioidaan ennusteen perustuotto-oletuksella, koko vuoden eläkevarojen tuottoarvioksi saadaan 8,6 prosenttia nimellisesti. Tämä on noin viisi prosenttiyksikköä enemmän kuin maaliskuun ennusteessa.

Vuoden 2026 osaketuottokertoimeksi arvioidaan laskelmassa noin 11,3 prosenttia, mikä on noin 9 prosenttiyksikköä suurempi kuin maaliskuun ennusteessa.

Kuluneen kevään aikana osakemarkkinoiden tilanne vaihteli voimakkaasti. Myönteinen kehitys kääntyi välillä heikommaksi ja palautui jälleen paremmaksi. Kehitys heijasti osaltaan muun muassa Yhdysvaltain kauppapolitiikkaan ja Iranin sotaan liittynyttä epävarmuutta. Vastaavan vaihtelun voidaan odottaa jatkuvan.

Vakuutusmatemaattinen yksikkö

29.5.2026

Osakepainon nousu kasvattaa samalla tuotto-odotusta

Vuodesta 2027 alkaen varojen nimellistuoton oletetaan olevan 5,4–5,5 prosentin tasolla. Tämä on noin 0,25 prosenttiyksikköä enemmän kuin vastaavassa nykylain mukaisessa ennusteessa. Kasvu selittyy edellä kuvatuilla sijoitusallokaation muutoksilla ja osakepainon kasvulla. Omaisuuslajikohtaisia tuotto-oletuksia ei ole päivitetty tässä yhteydessä, vaan ne perustuvat edelleen ETK:n vuonna 2024 päivittämän PTS-laskelman tuotto-oletukseen.

Osakepainon nousu kasvattaa samalla tuotto-odotukseen sisältyvää riskiä, sillä sijoitussalkun tuottojen vaihtelu lisääntyy osakeriskin kasvaessa. Tuotto-odotukseen riskiä on arvioitu kattavasti edellä mainitussa raportissa eläkeuudistuksen vaikutuksista.

Tasausvastuun kehitys säilyy vakaana

Vanhuuseläkerahastoinnin lisääminen hillitsee jatkossa tasausvastuun kasvua merkittävästi. Lisäksi aiempaa pienempi palkkasumma alentaa tasausmaksutuloa. Toisaalta suurempi eläkemeno, ja erityisesti tasattava eläkemeno, vähentää tasausvastuuta enemmän kuin maaliskuun ennusteessa. Tasausvastuu jatkaa euromääräistä kasvuaan, mutta suhteessa palkkasummaan kasvu pysähtyy suunnilleen nykytasolle, joka oli arvion mukaan 16,6 prosenttia vuoden 2025 lopussa. Tasausvastuu suhteessa seuraavan vuoden tasattavaan eläkemenoon pysyy ennustejakson ajan noin 80 prosentin tuntumassa.